

Helyi Esélyegyenlőségi Program

BODMÉR

Község Önkormányzata

2019-2024

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	6
Célok	6
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	8
1. Jogszabályi háttér bemutatása	8
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	8
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	9
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	22
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	29
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	35
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	40
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	43
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	43
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	45
1. A HEP IT részletei.....	45
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	45
A beavatkozások megvalósítói.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Jövőképünk.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	47
3. Megvalósítás.....	52
A megvalósítás előkészítése	52
A megvalósítás folyamata.....	52
Monitoring és visszacsatolás	54
Nyilvánosság.....	54
Érvényesülés, módosítás.....	55
4. Elfogadás módja és dátuma.....	56

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Vértesboglár Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A Vértesi Natúrparktól keletre található apró - mindössze négy utcából álló - település ismertetőjegye, hogy a német lakta községek közé ágyazva, a történelem viharait is túlélve megmaradt szintiszta magyar falunak. Takaros, családias hangulatú környezet várja az ide látogatókat.

A falu első írásos említése 1311-ből származik. Kiemelkedő történelmi emlék a Pusztatemplom, amelynek elsősorban malomépitésre széthordott köveiből a temetőnél látható még néhány. A temetőtől a Porkolábi szőlők felé vezető út mentén egy pár száz ölnyi sáncnak a nyomát lehet felfedezni. A kultúrtörténeti értékek körébe tartozik a református templom, a Millenniumi emlékszobor, valamint az I. és a II. világháborús emléktáblák.

A települést a Bodméri-víz szeli ketté, mely a faluképet különösen széppé és vonzóvá teszi. A patak partja, a források környéke kellemes kikapcsolódást kínál az arra járóknak. A temető feletti hegyoromról csodálatos kilátás nyílik a Vértesre és a Váli-völgyre. Bodmér a megye északnyugati részén, Csákvártól északkeletre, a Vértes keleti nyúlványai alatt fekvő település. Szár 5 km, Alcsútdoboz 7 km, Bicske 11 km, Várgesztes 13 km, Tatabánya 20 km távolságra található.

Lakónépesség

Bodmér kis lélekszámú, apró település. A lakónépesség az elmúlt időszakban lassú, de egyenletes növekedést mutatott, 2016 évben meghaladta a 220 főt. A lakosság szám jelentős mértékű változása a következő években sem várható. A népességcsökkenés legvalószínűbb oka a születési adatok romlása volt.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	245	bázis év
2013	244	99,6%
2014	232	95,1%
2015	235	101,3%
2016	227	96,6%
2017		0,0%

Öregedési index

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2012	43	30	143,33%
2013	46	32	143,75%
2014	45	27	166,67%
2015	42	24	175,00%
2016	40	22	181,82%

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év feletti emberek vannak többen, és a település elöregedő. Esélyegyenlőség szempontjából a fiatalos népességszerkezet esetén a gyerekek, az öregedő esetén az idősek fokozottabb ellátására van szükség. Természetesen a gyerekek alacsony számossága nem jelenti azt, hogy ők nem igényelnének fokozott figyelmet, különösen akkor például, ha szüleik alacsony jövedelműek.

Az elmúlt évek idősoros adatait figyelembe véve megállapítható, hogy a település korösszetétele idősödő tendenciát mutat. Ez a jelenség örömteli abból a szempontból, hogy a településen élő 65 éves kort elkerülő polgárai folyamatosan egyre több várhatóan megélt életévre számíthatnak. A közösség szempontjából

azonban felelősséget is jelent a 65 év felettek növekvő aránya, hiszen az önálló életvezetés minél hosszabb ideig történő megőrzése érdekében egyre nagyobb körnek kell támogató szolgáltatásokat megszerveznie.

Belföldi vándorlások

A belföldi vándorlások kiszámítása úgy történik, hogy az odavándorlásból kivonjuk az elvándorlást. Ha pozitív az egyenleg, akkor az odaköltözés, ha negatív, akkor az elvándorlás jellemző. Bodméron az elmúlt időszakban belföldi vándorlások összege negatív volt. Az elmúlt években 10-en belülről csökkent az éven belüli migráció. Az évek többségében az elvándorlók száma meghaladja a településre költözők számát. A különbség azonban nem olyan jelentős, hogy ez a trend jelentősen tudná csökkenteni a népességszámot a következő években. Kiemelendő viszont az a momentum, hogy a beköltöző családok többségében a fiatalabb generációkhoz tartoznak és a település aktív korú népességszámát növelik, ezáltal a település eltartotti, függőségi rátáját emeli.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	3	2	1	4
2013	6	5	1	3,9
2014	3	9	-6	-24,49
2015	8	10	-2	-8,33
2016	3	6	-3	-12,88

Természetes szaporodás

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2012	1	1	0
2013	3	2	1
2014	0	2	-2
2015	2	4	-2
2016	1	4	-3

A természetes szaporodás értékének változása az elmúlt évek vonatkozásában nem mutat trendszerű folyamatot. A számok alapján azonban a születések számának csökkenése látható az elmúlt 5 évben. Sajnálatos azonban, hogy 2016-ban csupán egyetlen gyermek született a községben.

Értékeink, küldetésünk

Bodmér alkalmas arra, hogy felekezetek, társadalmi rétegek egymás mellett tudjanak élni. Olyan települést kell létrehozni, amely megalapozza a település élhetőségének, lakosai életminőségének javítását, illetve hozzájáruljon a település vezetésének helyes stratégiai, fejlesztési döntéseinek meghozatalához.

A társadalmi esélyegyenlőtlenségek megszüntetése az Európai Unió és hazánk törvényi előírásainak betartása mellett a település számára is alapvető jelentőségű. Fontos, hogy végső célként minden állampolgár, ezen belül minden helyi lakos számára megteremtődjön az esélyegyenlőség az élet különböző területein. Így: a tanulásban, a szociális és egészségügyi ellátásban, a munkához jutásban, a fizikai környezetben, a közszolgáltatások elérésében.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Bodmér település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Bodmér önkormányzata a vonatkozó törvények alapján és azok felhatalmazásra támaszkodva alkotta meg saját jogszabályát az önkormányzat által nyújtott szociális támogatásokról 5/2017. illetve a gyermekvédelem helyi szabályozásáról 5/2012. Ezek a rendeletek szabályozzák azokat az ellátási formákat, amelyeket az esélyegyenlőség szempontjából kiemelt célcsoportok támogatására lehet elsősorban biztosítani.

Az önkormányzati rendeletek megalkotása során figyelembe vettük, hogy a különböző élethelyzetekből adódóan egyre több követelménynek kell megfelelnie az ellátó rendszernek. Ilyenek például a betegségből, fogyatékosságból, lakhatásból, rezsiköltségekből és családi krízishelyzetekből adódó problémák. Fontosnak tartjuk, hogy a szociálisan rászoruló, szegénységben vagy mélyszegénységben élő lakók mellett olyan emberek is részesülhessenek szociális ellátásban, akik rendkívüli élethelyzetük miatt kerültek betegség, haláleset vagy hirtelen jött anyagi helyzetükben történt változás miatt átmeneti rossz helyzetbe.

A rendeleteket folyamatosan, de legalább évente felülvizsgáljuk, a felmerülő igények figyelembevételével, a bizottságok és a képviselő-testület javaslatai alapján szükség szerint módosítjuk.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az önkormányzatokról szóló törvény az önkormányzatok számára kötelező jelleggel írta/írja elő a gazdasági program elkészítését és elfogadását. A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőséggel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják. A gazdasági program célja a lakosság életminőségének javításához szükséges önkormányzati háttér biztosítása, melyet az önkormányzat a saját és a külső eszközök felhasználásának optimalizálásával végez. Települési szinten ez egy olyan komplex program, amely a természeti környezet fejlesztésével összhangban tervezi el a különböző beavatkozási területek jövő orientált alakítását az önkormányzat aktív és cselekvő közreműködésével, a lakosság tevőleges támogatásával.

Támaszkodtunk a település környezetvédelmi programjára, településrendezési tervére, valamint településfejlesztési koncepciójára is.

Bodmér önkormányzata különös figyelmet fordít a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és a sajátos nevelési igényű gyermekek esélyegyenlőségének biztosítására, a minőségi neveléshez-oktatáshoz való hozzáférés javítására, nevelési-oktatási eredményességük előmozdítására, diszkriminációmentesség és szegregációmentesség érvényesülésére, hátránycsökkentő és esélyteremtő tevékenységek tervszerű megvalósítására.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR rendszer adatbázisából, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Emellett felhasználtuk a helyi szakemberek tapasztalatait, a különböző helyi ágazati beszámolók megállapításait is. A helyzetelemzés alapját adó statisztikai adatok legnagyobb részét az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR) adatbázisból gyűjtöttük össze. Jelentős segítséget nyújtottak továbbá a releváns adatok összegyűjtéséhez az önkormányzat, valamint az önkormányzat társszervei és intézményei nyilvántartásai és statisztikái. Ezen kívül támaszkodtunk egyes ágazati beszámolók megállapításaira, a különböző területeken dolgozó szakemberek tapasztalataira. Azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs, vagy nem lehet, elsősorban a 2011. évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A releváns adatok rendelkezésére állnak, kutatások nem készültek. A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint az önkormányzatnál rendelkezésre álló nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Ahol nem tudtunk releváns adatokat közölni, azokat a pontokat megjelöltük az indikátor táblázatban.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a **mélyszegénység**, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési

zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során fontos kérdés a **hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülése**. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

Egyre több családnál fordul elő az is, hogy mindkét szülő munkanélkülivé vált, és csak a gyermekek után járó családi ellátásokból élnek. Ennek az állapotnak az egyik következménye lett a mélyszegénység kialakulása. Az itt élő gyermekeknek természetessé vált, hogy a szülők otthon vannak, nem dolgoznak, így az ő szocializációjuk során nem azt sajátították el, hogy az iskola elvégzése után munkahelyet kell keresniük, hanem bekerültek a szociális ellátórendszerbe.

Míg korábban szinte csak az általános iskolát végzett aktív korúak kerültek bele az ellátórendszerbe, az elmúlt években egyre több szakmával és érettségivel rendelkező fiatalnak sem sikerült munkát találnia. Ebből az állapotból kikerülni egyre nehezebbé vált és súlyos mentális terheket rótt az érintettekre a munkanélküliség okozta szegénységük.

Szociálpolitikai megközelítésben a munkanélküliek a hátrányos helyzetűek azon csoportja, akik nem bizonyultak elég erősnek a munkából származó jövedelemért folytatott harcban, és így munka nélkül maradtak. A munkanélküliségből következik, hogy nem rendelkeznek jövedelemmel, így gyakran megélhetési gondjaik vannak. Ezen az állam – a törvény által előírt ideig – a munkanélküli segéllyel és más munkanélkülieket támogató programokkal igyekszik segíteni.

Mindenkire bejelentési kötelezettség vonatkozik, aki elvesztette a munkáját. Ennek elmulasztása jelentheti azt is, hogy a munkanélküli személy nem lesz jogosult a támogatásokra.

Egy társadalom erkölcsi-jogi és mentális állapotát jól jellemzi az, hogy miképpen tudja segíteni különböző okokból, például egészségügyi állapot miatt hátrányos helyzetbe került tagjainak munkavállalását, munkaerő-piaci elhelyezkedését.

A fogyatékos emberek beilleszkedését a társadalomba, elfogadottságukat elősegíti, ha dolgoznak, ha megélhetésüket munkából származó jövedelemből tudják biztosítani.

Természetesen a fogyatékoság jellege, súlyosságának foka erőteljesen befolyásolja a munkavállalás lehetőségét.

Az adott településen meghatározó milyen a foglalkoztatottság mértéke, a munkanélküliek aránya, a munkaerőpiac általános helyzete.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A táblázatok számai segítségével kaphatunk képet arról, hogyan változott a munkanélküliek száma az elmúlt évek során. A munkanélküli ellátásokra való jogosultságot szabályozza a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.), és figyelembe kell vennünk a Mötv. foglalt feladatokat is. Itt figyelemmel kísérhetjük az álláskeresőket nemek, illetve korcsoport szerinti bontását is.

Az önkormányzat az Ft. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- a) közfoglalkoztatást szervez,
- b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- d) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A helyi önkormányzat a Mötv. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	96	81	177	5,25	5,5%	3	3,7%	8	4,5%
2013	98	79	177	6,5	6,6%	4	5,1%	11	5,9%
2014	96	77	173	4,75	4,9%	1,25	1,6%	6	3,5%
2015	98	76	174	4,5	4,6%	1,25	1,6%	6	3,4%
2016	98	73	171	3,75	3,8%	1	1,4%	5	2,9%

Az álláskeresők száma az elmúlt években csökkent. A férfiak és nők aránya is jelentősen megváltozott. Korábban a nemek között nem volt lényeges eltérés.

Az álláskeresők korcsoportok szerinti megoszlását vizsgálva megállapítható hogy az elmúlt időszakban leginkább az 50 év feletti korcsoportok aránya emelkedett. Ezt megerősíti az országosan megfigyelhető jelenség, hogy az 50 év feletti munkavállalókkal szemben a munkaerőpiacon erősödik a hátrányos megkülönböztetés. Az 50 év feletti számára az állásvesztés nagyobb kockázattal járó esemény, mint a fiatalabb generációk számára és nagyobb valószínűséggel számíthatnak elhúzódó, hosszadalmas álláskeresőre és eközben megélhetési nehézségekre.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		7	11	6	6	5	4
20 év alatti (TS 1002)	Fő	0,25					
	%	3,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
20-24 év (TS 1003)	Fő	1,75	1,5	0,25	0	0,25	0
	%	25,0%	14,3%	4,2%	0,0%	5,3%	0,0%
25-29 év (TS 1004)	Fő	0,75	0,5	0,5	0	0	0,5
	%	10,7%	4,8%	8,3%	0,0%	0,0%	11,8%
30-34 év (TS 1005)	Fő	0,25	0,75	0	0,25	0	0,25
	%	3,6%	7,1%	0,0%	4,3%	0,0%	5,9%
35-39 év (TS 1006)	Fő	0	0,75				
	%	0,0%	7,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
40-44 év (TS 1007)	Fő	0	0,25	0,25			
	%	0,0%	2,4%	4,2%	0,0%	0,0%	0,0%
45-49 év (TS 1008)	Fő	1,25	2	1,5	0,5	0,25	0
	%	17,9%	19,0%	25,0%	8,7%	5,3%	0,0%
50-54 év (TS 1009)	Fő	1	1,75	1	1,5	1,75	1,25
	%	14,3%	16,7%	16,7%	26,1%	36,8%	29,4%
55-59 év (TS 1010)	Fő	1,75	2	1,75	1,25	0,5	0,25
	%	25,0%	19,0%	29,2%	21,7%	10,5%	5,9%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	0	1	0,75	2,25	2	2
	%	0,0%	9,5%	12,5%	39,1%	42,1%	47,1%

A százalékos arányok kiszámolása arra mutat rá, hogy milyen arányban vannak a tartós munkanélküliek (180 napnál régebben regisztrált munkanélküli). Az adatok a tartós munkanélküliekről és a település gazdasági potenciáljáról ad képet. A táblázatból látható, hogy az elmúlt években a tartós munkanélküliek között változott a nemek aránya. A korábbi kiegyenlített helyzettől eltérően a 180 napnál hosszabb ideje álláskeresők között jelentősen nőtt a nők aránya. Ez a jelenség arra utal, hogy a településen a nők számára az álláskeresés nagyobb nehézséget okoz, mint a férfiaknak. A különbséget okozhatja a családi és a munkaerő-piaci szerep összeegyeztethetőségének nehézsége, amely a gyermekek napközbeni ellátásának hatékonyságával is összefügg.

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	3,03	2	1	3	66,7%	33,3%
2013	14,29	3	0	3	100,0%	0,0%
2014	13,04	2	0	2	100,0%	0,0%
2015	26,09	2	0	2	100,0%	0,0%

2016	40	3	0	3	100,0%	0,0%
2017	45	3	0	3	100,0%	0,0%

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

nincs adat

c) közfoglalkoztatás

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma
2014	2	0
2015	2	0
2016	3	0
2017	2	0
2018	1	0

A 3.2.9. számú táblázat azt mutatja, hogy az aktív korú (15-64 év közötti) lakónépesség hány %-a vesz részt közfoglalkoztatásban. Az adatok arra világítanak rá, hogy a helyi munkaerő foglalkoztatásában milyen szerepe van az önkormányzat közfoglalkoztatási programjának. A közmunkára kötelezettek számában jelentős változás nem figyelhető meg.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparűzési adó	befizetett iparűzési adó
2013.	47			NA	1815740	1815740
2014.	49			NA	2268125	1975725
2015.	49			NA	2231028	2159193
2016.	54			NA	3338331	2956831
2017.	36			NA	3383661	2728761

A táblázat adatai mutatják a helyi munkalehetőségek alakulásának tendenciáit. A regisztrált vállalkozások, kiskereskedelmi üzletek, valamint vendéglátóhelyek számának változása jelzi a település helyi gazdasági potenciáljának alakulását, tendenciáit. A kivetett és befizetett iparűzési adó szintén a település gazdasági helyzetének alakulását tükrözi. A vállalkozások száma 2017. évben 10-el kevesebb volt, mint a 2013-as év szintjét ezzel ellentétben a befizetett iparűzési adóbevételek szintje jelentősen emelkedett.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A helyi tapasztalatok alapján elmondható, hogy a pályakezdő fiatalok nem jelennek meg az álláskeresők között, ami lényegesen kedvezőbb állapot, mint amit az országos adatok mutatnak. Ennek ellenére gondot jelent a fiatalok számára a szakmai tapasztalat hiánya. A munkáltatók a szakmai bizonyítvány mellett az esetek döntő részében gyakorlattal rendelkezőket várnak.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka-napokon	átlagos utazási idő autóbusszal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon
Legközelebbi centrum	10	15	40	0
Megye-székhely	30	0	40	0
Főváros	40	9	60	0

A település geopolitikai fekvése kedvezőnek mondható, hiszen a főváros a megyeszékhely és a járásközpont is egy órán belül elérhető.

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek

	van/nincs	Felsorolás
<i>felnőttképző programok a településen</i>	<i>nincs</i>	<i>nincs</i>
<i>felnőttképző programok a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	<i>a Bicskei Járási Hivatal Járási Munkaügyi kirendeltsége által nyújtott képzési lehetőségek</i>
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen</i>	<i>nincs</i>	<i>nincs</i>
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	<i>A Bicskei Járási Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége által nyújtott szolgáltatások; munkaerőpiaci és foglalkozási információnyújtás, pálya-, munka- és álláskeresési tanácsadás.</i>
<i>Helyi foglalkoztatási programok a településen</i>	<i>nincs</i>	<i>nincs</i>
<i>Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	<i>Vértesi Erdő Zrt. Országos közmunkaprogram</i>

Forrás: helyi adatgyűjtés

A 3.2.14. számú tábla az aktív korú népesség munkaerő-piaci integrációját segítő azon szervezetek és szolgáltatások listáját tartalmazza, amelyek a településen elérhetők, vagy a vonzáskörzetben (közeli város, nagyváros) rendelkezésre állnak (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok). A felnőttképzési programok hiánya helyben megnehezíti annak a problémának a kezelését, hogy az álláskeresők között jelentős azoknak az aránya, akik a szakképzettség és az alapfokú végzettség hiánya miatt, nem jutnak munkához.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A közfoglalkoztatásban az emberek kiválasztása során figyelembe vesszük, hogy a nagyon nehéz helyzetben lévő családokból is részt vehessenek a programban. A mélyszegénységben élőket és a romákat is foglalkoztatjuk az önkormányzati fenntartású intézményekben. Továbbá részt vesznek a Polgármesteri Hivatal, és közterületek gondozásában.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Ha megvizsgáljuk a munkával nem rendelkezők nem és korcsoport szerinti megoszlását, akkor megfigyelhetjük, hogy az idősebb korosztály, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, a fogyatékos emberek és a megváltozott munkaképességűek hátrányos helyzetben vannak a foglalkoztatás területén. Ezen a helyzeten szeretnénk javítani, a célcsoport képzési lehetőségeiről való tájékoztatásával és a munkalehetőségek felkutatásával.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és az álláskeresők számára elérhető támogatásokat.

A Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	177	2	1,1%
2013	177	0,75	0,4%
2014	173	1,5	0,9%
2015	174	2	1,1%

2016	171	2	1,2%
------	-----	---	------

Az álláskeresői támogatásban részesülők száma jelentősen visszaesett, ez a főleg a támogatás megállapítására vonatkozó jogszabályok szigorításának köszönhető.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresői járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	10	1,75	18,4%
2013	8	2,25	27,3%
2014	11	0,25	2,4%
2015	6	1,25	21,7%
2016	5	0,25	5,0%
2017	5	1,5	30,0%

A járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma is csökken szintén a jogszabályi környezet változásának következményeként.

A 3.3.3. számú táblázat adatsora azt jelzi, hogy az adott településen a szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen. **Rendszeres szociális segélyt** az az aktív korú személy kaphat az önkormányzattól, aki nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személy, aki nem rendelkezik rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel.

A **foglalkoztatást helyettesítő támogatást** csak álláskereső személy veheti igénybe. Önmagában ez az adat nem értelmezhető, ezért szükséges összevetni az aktív korúak (3.2.1. számú tábla 15-64 évesek száma) és a munkanélküliek számával (3.2.1 számú tábla nyilvántartott álláskeresők száma).

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)
	Fő
2012	1,5
2013	2,75
2014	1,5
2015	1,25
2016	1
2017	1,5

Az adatok alapján megállapítható, hogy az önkormányzattól támogatást igénylő aktív korú tartós munkanélküliek száma alacsony a településen és évről évre ugyanazt a számot mutatja, nagyrészt személy szerint is ugyanazok az emberek vannak a rendszerben évek óta. A Foglalkoztatást Helyettesítő Támogatásban részesülők száma megegyezik a korábban már elemzett közmunka programban résztvevők számával.

A bérpótló juttatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. Január elsejétől közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskereső, elsősorban bérpótló juttatásra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben. A BJP/FHT összege a mindenkorin öregségi minimál nyugdíjhoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28 500 forint volt, majd ez lecsökkent 22.500 forintra.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	107	
2013	108	
2014	108	
2015	109	
2016	109	

A település lakásállománya stagnál, állandónak mondható.

a) bérlakás-állomány

A településen nem releváns.

b) szociális lakhatás

A településen nem releváns.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen nem releváns.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

A településen nem releváns.

e) lakhatást segítő támogatások

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás.

A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt. A lakásfenntartási támogatás alapnyí jogon, normatív alapon állapítható meg.

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)
2012	12
2013	9
2014	10
2015	3

Jelenleg 3 háztartás részesül a településen lakásfenntartási támogatásban. Adósságkezelési támogatást az önkormányzat nem állapít meg.

f) eladósodottság

Az adósságcsökkentési támogatást Bodmér község Önkormányzata nem vezette be. Nincs pontos adatunk, információnk a lakosság eladósodottságával, a tartozások összecszerűségével kapcsolatban.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A település földrajzi adottságainak köszönhetően nem beszélhetünk külterületi lakóövezetről. A településen távolsági buszjáratokkal minden közszolgáltatáshoz el lehet jutni, melyek többnyire a falu középpontjában található.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

A településen szegregált lakóövezet nem található. A romák beilleszkedtek a lakosságba, többnyire elszórtan egy utcában egymás szomszédságában élnek romák és nem romák.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Településen nem releváns.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Településen nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Törvény értelmében a települési önkormányzatnak az egészségügyi alapellátás körében gondoskodni kell:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A településen nem működik háziorvosi szolgálat.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	3
2013	2
2014	3
2015	5
2016	3

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon. Az elmúlt években a közgyógyellátás megállapításra vonatkozó jogszabályok jelentősen változtak, ennek ellenére az igénybe vevők száma nem változott a településen.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
----	---	--	----------

2012	2		2
2013	3		3
2014	2		2
2015			0
2016	2		2
2017	3		3

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó [a közeli hozzátartozók meghatározásáról ld. a Ptk. 685. § b) pontját], ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi. A településen nem jelentős az ápolási díjban részesülők száma se az elmúlt években 2 fő részére volt megállapítva ez a támogatási forma.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A település egészségügyi ellátása jó színvonalú. A szociális alapszolgáltatások közül a településünkön működik a családsegítés. Az egészségügyi alapellátást egy háziorvos látja el. Külön gyermek szakorvosi szolgáltatás nincs a településen.

A területi ellátásért felelős kórház Székesfehérváron a Szent György Kórház. A kötelező szűrésekre is ide lehet elmenni az érintetteknek. A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat. A településen biztosítottak az életminőség javítását és egészségfejlesztést szolgáló intézkedések. Biztosított a településen a család és nővédelmi gondozás, valamint az ifjúság egészségügyi gondozása és speciális feladatainak ellátása. A településen védőnői szolgálat működik. Egy védőnő dolgozik, akivel rendszeres kapcsolatot tartunk fenn, és együtt szervezünk prevenció előadásokat, programokat, illetve jelezzük egymás felé családok szükséglete iránti igényeket. A védőnő rendszeres szűrővizsgálatot is tart valamint óvodába, iskolába is kimegy szűrővizsgálatokat végezni.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs eljárásokhoz való hozzáférés biztosítása településünkön nem megoldott, az erre szorulókat ellátása főként Budapesten történik. A székesfehérvári rendelőintézet is lát el ilyen jellegű feladatokat. Pontos adat nem áll rendelkezésünkre, de a hivatalunkban megforduló ügyfelek elmondása alapján következtetünk a probléma fennállására.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés nyújtó intézmény nincs a településen.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A sportprogramokon való részvétel lehetősége jól hozzáférhető a lakosság számára. Számos sportrendezvény kínálkozik településünkön, ami a civil szervezetek rendeznek meg és hirdetik meg a lakosság felé. Sport és egészségnap, kirándulás, futball-meccsek, kerékpártúra színesítik a község sportprogramját

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az Szt. és a Gyvt. értelmében a lakosság szociális ellátásának biztosítása az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata. A lakosság szociális ellátásának a garanciáit az önkormányzatok részéről a törvényben foglalt biztosítékok tartalmazzák, melyek megtalálhatók az általános eljárási rendelkezésekben, a szociális alapellátás meghatározásában, tartalmában (kötelezően nyújtandó pénzbeli és természetbeni ellátások), a nevesített és felsorolt szociális szolgáltatásokban, valamint a személyes gondoskodás megszervezésére köteles szervek és a feladatellátáshoz leítható normatívák meghatározásában.

A Szociális törvény 57. §-a szerint a személyes gondoskodás keretébe tartozó ellátási formák rendszerét az alábbi ellátások alkotják:

Szociális alapellátás feladatkörben:

- Családsegítés
- Házi segítségnyújtás/NINCS
- Közösségi szolgáltatások (kivéve: szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása)
- Támogató szolgáltatás /NINCS
- Idősek nappali ellátása/NINCS
- Falugondnoki, tanyagondnoki szolgáltatás
- Családi napközi ellátás /NINCS

Természetesen az esélyegyenlőségnek, mint alkotmányos jognak az érvényesülése és a személyre szabott ellátás biztosítása érdekében a felsorolt ellátási formákat valamennyi speciális ellátást igénylő ellátotti kör részére is biztosítani kell, figyelemmel az időskorúak, a pszichiátriai betegekre, a szenvedélybetegekre és a fogyatékkal élőkre.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nincs erről információnk, de valószínűsíthető, hogy előfordulhatnak ilyen megkülönböztetések. Célunk olyan szakemberek alkalmazása, akik biztosítják az adott szakterületeken az esélyegyenlőséget

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A szakemberek a hátrányos helyzetű emberek szűrésére különösen odafigyelnek. A családlátogatások alkalmával felhívják a figyelmet az egészségtudatos életmódra és tanácsadással segítik őket a jobb egészségi állapot elérése érdekében.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

A község közösségi élete igen összetett, ezért egyben színes és mozgalmas is. Magas színvonalon, igen aktívan, egymást segítve tevékenykednek a civil szervezetek. Példaértékű együttműködésről számolhatunk be az önkormányzat és a civilek között. A helyi polgárőrség tagjai a rendezvények alkalmával rendszeresen együttműködnek a civilekkel, önkormányzattal.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Etnikai konfliktusokról nincsenek információink. Jellemző inkább a segítő szándék.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A helyi közösségi szolidaritás magas szinten működik. A civilek önkéntes munkában is gyűjtenek adományokat, segítséget nyújtanak. Év végén különösen megnövekszik a civil szervezetek adományozási kedve. Gyűjtési- és adományozási akciókat, ünnepeket szerveznek. Lehetőségeikhez mérten, bár egyre csökkenő tendenciát mutatva, a rászorulókat a helyi vállalkozások, cégek, vállalatok segítségére is számíthatnak, elsősorban pénzügyi vagy természetbeni adomány formájában.

A célszemélyek, segítségre szoruló családok feltérképezése, szükségleteik felmérése a családsegítő szolgáltatáson keresztül történik. A kapott pénzügyi összegből esetenként tartós élelmiszert vásárolnak, amit a dolgozók és önkéntesek segítségével osztanak ki.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nem releváns.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma jelentősen emelkedett az elmúlt években	Fontos lenne a támogatás hatékonyságának ellenőrzése és az érintett háztartások eladósodása elleni védekezés közösségi támogatása.
A 180 napnál hosszabb ideje tartósan álláskeresők között a nők aránya növekszik, ami a családi szerep és a munkaerő-piaci szerep összeegyeztethetőségének nehézségére utal	gyermek napközbeni ellátását szolgáló intézményrendszer hiányát kompenzáló lehetőségeket kell keresni,
alacsony iskolázottság illetve a versenyképtelen, munkaerő-piaci keresletnek nem megfelelő szakképzettség növeli az álláskeresési időt és a tartós munkanélküliség fennmaradásának veszélyével jár	integrált oktatás, pályázatok, felzárkóztató programok, felnőttképzési programok
A szociális szolgáltatások nyújtása formájának felülvizsgálatát szükségesszerűnek érezzük;	meglévő humán erőforrásra alapozó felülvizsgálat

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Ebben a fejezetben a demográfiai táblák alapadatokat szolgáltatnak a településen élő gyerekek száma, életkori megoszlása, stb. vonatkozásában. Ezt az általános leírást követi a gyerekek helyzetének részletesebb elemzése.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi,

természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,
- e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása, / a szomszéd településen/
- c) a gyermekek átmeneti gondozása. / a szomszéd településen/

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a védelembe vétel,
- b) a családbafogadás,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezés
- d) az átmeneti nevelésbe vétel,
- e) a tartós nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Bodmér községben 30 fő körül mozog a 18 év alatti fiatakorúak szám. A település egésze kis lélekszámú és ezen belül még szűkebb kört jelent a gyermekek csoportja. Ilyen kis lélekszámú közösségben a személyes kapcsolatoknak jelentős szerepe van, és gyermekvédelmi szempontból minden felnőtt ember a gyermekvédelmi jelzőrendszer része is egyben. Ilyen kis létszám közegeben nehezebben maradnak rejtve a gyermekek veszélyeztetettségét jelentő problémák, talán ennek is köszönhető, hogy a településen védelembe vétel keretében nem kell gondoskodni egyetlen gyermekről sem. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A veszélyeztetett kategóriába is nagyon kevés gyermek tartozik és a számok az elmúlt öt évben csökkentek.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülők legtöbbször nem a megemelkedett jövedelem miatt esnek el a jogosultságtól, hanem azért, mert az alapvető papírjaik is elvesznek, hiányoznak, vagy egy válási szakaszban – vagy egyéb más okból – nem, vagy nehezen tudnak jövedelemigazolást szerezni háztársuktól, illetve az elmaradt gyermektartás ellenére nem indítanak hatósági eljárást, ami pedig lehetővé tenné a jövedelem igazolását. Mindezen okok éppen a legszegényebb, legrászorulóbb családokat érintik.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	6
2013	5
2014	5
2015	5
2016	1

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg. Az elmúlt időszakban az ellátásban részesülők száma jelentős számban mérséklődött.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája:

- gyermekétkeztetés normatív kedvezmény
- pénzügyi támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-jén, illetve november 1-jén fennáll)
- külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma viszont folyamatosan és jelentősnek nevezhető mértékben növekedett. Ez a folyamat azt jelzi, hogy a gyermeket nevelő családok jövedelmi viszonyai az elmúlt időszakban romlottak és egyre többen kerülnek időszakosan vagy alkalmasszerűen olyan helyzetbe, hogy valamilyen létfontosságú kiadásukat nem tudják viselni. A következő időszakban érdemes nyomon követni ezeknek a családoknak a sorsát annak érdekében, hogy a településre eddig gyermekvédelmi szempontból jellemző előnyös helyzet fenntartható legyen.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások körének zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. Az adatok azt igazolják, hogy az étkezési és tankönyvellátási segítségre szoruló gyermekek száma az előző évben emelkedett, de egyenlőre nem kiugró mértékben.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Ez a juttatási forma is a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. Évente néhány fővel változik a kedvezményezetttek száma. A településen önálló iskola nem működik a gyermekek a környező településekre járnak iskolába. Az iskolaválasztást a közösségi közlekedési lehetőségeken túl jelentősen befolyásolja a szülők munkavégzésének helyszíne is.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Településünkön 0 fő nem magyar állampolgárságú gyermek él.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nem él szegregált, teleszerű lakókörnyezetben gyermek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Möt. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata. A kötelező feladatokat az önkormányzat jogszabályszerűen és megfelelő hatékonysággal megoldja.

Egészségügyi ellátás:

az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások:

A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa

ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

- A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái
 - a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,
 - b) a családi napközi,
 - c) a családi gyermekfelügyelet,
 - d) a házi gyermekfelügyelet,
 - e) az alternatív napközbeni ellátás.
- A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.
- Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

Gyermekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Fontosnak tartjuk megvizsgálni a védőnői ellátáshoz történő hozzáférés feltételeit: a védőnői álláshelyek számának alakulását, az egy védőnőre jutó esetek, illetve gyermekek számát, hogy amennyiben az ellátáshoz történő hozzáférésben hiányosságok mutatkoznak, arra intézkedést fogalmazhassunk meg.

A településen feladatot ellátó védőnő Bodmér mellett további településeken is ellát védőnői feladatokat, de a leterheltsége ennek ellenére egyenletes és a megengedett kereteken belül marad.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A településen nincs külön gyermekorvos a házi orvos látja el ezt a feladatot.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A kisgyermekkorú nevelés helyzetének elemzése során problémákat okoz, ha nincs pontos helyi nyilvántartás az 5 éven aluli óvodáskorú gyermekekről, nem áll rendelkezésre az óvodák fizikai állapotának és költségvetési helyzetének részleteire kiterjedő egységes regiszter, nem lehet pontosan tudni az óvodáskorú gyermekek településközi ingázásának adatait. Ugyancsak nehezítik az ellátáshoz történő

hozzáférés minőségének megítélését, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nyilvántartásának hiányosságai.

A településen bölcsőde és családi napközi nincsen, ezért a 0-3 éves korosztály napközbeni ellátásáról helyben csak a családok tudnak megoldást nyújtani.

d) gyermekjóléti alapellátás

A Gyermekjóléti Szolgálat képviselője jó és szoros kapcsolatot ápol a jegyzővel, családokkal. Gyermekek napközbeni ellátását végző és közművelődési feladatokat ellátó intézmény nincs a településen.

e) gyermekvédelem

Gyermekvédelem területen jelenleg csak a törvényben (Gyvt-ben) leírt pénzügyi és jogi lehetőségek adóttak csak a településen, illetőleg a jogi lehetőség is csak az elháríthatatlan kárral, életveszéllyel járó ideiglenes elhelyezésre szűkölt.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásként a gyermekvédelmi és szociális támogatásokról szóló rendeletében az önkormányzat kifejezetten a krízishelyzetben lévők számára rendkívüli gyermekvédelmi támogatást, illetve krízis segélyt (átmeneti segélyt) biztosít. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményen, rendkívüli gyermekvédelmi támogatáson túl a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek gyermekétkeztetéshez történő hozzáférése biztosított, bár nem minden érintett él ezzel a lehetőséggel.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségekhez mérten biztosított. A településen nincs sportcsarnok.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen, jogosultak étkeztetésben részesülni.

Ingyenes tankönyvellátásra, egyben 50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosult a vonatkozó jogszabályok alapján az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, három- vagy többgyermekes családban él. Ingyenes tankönyvellátásra jogosult az tanuló is, aki: nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott.

A **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény** megállapítása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen, míg a hátrányos helyzetű tanulók 50%-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni. **Ingyenes tankönyvellátásra**, továbbá 50%-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosult a vonatkozó jogszabályok alapján az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, három- vagy többgyermekes családban él. Ingyenes tankönyvellátásra jogosult az tanuló is, aki: nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan

és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

A nyári gyermekétkeztetésnél az állam által az önkormányzatnak nyújtandó támogatás feltétele, hogy a települési önkormányzat vállalja, hogy (2018-ban) legalább 44, legfeljebb 54 munkanapon keresztül biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kiskorú gyermekek (a továbbiakban: rászoruló gyermekek) étkeztetését napi egyszeri melegétkeztetés formájában a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 151. § (1) bekezdés g) pontja alapján ingyenesen vagy kedvezményesen.

Az intézményi gyermekétkeztetést az önkormányzat a településen saját konyhával oldja meg. A konyha nyújt ellátást az óvodai, iskolai napközis, szociális étkeztetést igénylők számára. Hétvégén a konyha nem üzemel, a szünidei (nyári) szervezett gyermekétkeztetés az állami támogatás függvényében biztosított. A családok igény szerint befizethetik gyermekeiket ebédre.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Önkormányzati adat nem áll rendelkezésünkre azzal kapcsolatban, hogy hátrányos megkülönböztetés ért volna valakit, de a településen dolgozó szakemberek is arra törekednek, hogy az esélyegyenlőséget biztosítsák és ne érjen senkit hátrány neme, bőrszíne vagy fogyatékosága miatt.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértésére a szolgáltatás nyújtásakor önkormányzatunknál a velünk kapcsolatban álló szerveknél nem került feljegyzésre.

Az ellátórendszer keretein belül igyekeznek a szakemberek az esélyegyenlőséget szem előtt tartva eljárni, és természetesen előfordul, hogy az ingerszegény környezetben és szegénységben nevelkedő gyerek felé még nagyobb türelemmel és odafigyeléssel fordulnak, de ez nem jelenti azt, hogy ez miatt a többi gyermek hátrányos megkülönböztetésben részesülne. A tehetséggondozásra például ugyanilyen nagy figyelmet fordítanak, hogy a jól teljesítő diákok az alapokon túl elsajátítsák a tananyagban nem szereplő ismereteket.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékosággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az oktatási intézmények 2013. január 1-jétől – az óvodák kivételével – nem önkormányzati fenntartásúak.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Bodmér községben nincs gyermekek napközbeni gondozását végző bölcsőde vagy óvoda és nincs köznevelési feladatokat ellátó iskola sem.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A településen nem működik köznevelési feladatokat ellátó intézmény.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

A településen nem működik köznevelési feladatokat ellátó intézmény.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A településen nem működik köznevelési feladatokat ellátó intézmény.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A településen nem működik köznevelési feladatokat ellátó intézmény.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A családokban az anyagi terhek és az ezek következtében kialakuló problémák miatt a veszélyeztetettség egyre jellemzőbb.	A családok részére szabadidős programok szervezése, játszóházak kialakítása, ahol a család együtt töltheti a szabadidejét.
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatást igénylők száma jelentősen emelkedett az elmúlt időszakban, ami arra utal, hogy a gyermekes családok egyre gyakrabban kerülnek időszakosan vagy alkalmasszerűen fizetésképtelen helyzetbe.	Meg kell vizsgálni a helyi szociális rendeletben biztosított ellátások szintjét hatásosságát és hatékonyságát és a fejlesztési lehetőségeket alternatívákat.
A 0-3 éves gyermekek korai fejlesztése nem megoldott a településen.	A korai fejlesztés helyben történő megoldása lehetőségeinek felkutatása, ebben a témában összefogás a környező településekkel, az erre vonatkozó tényleges igény felmérése.
Gyermekfelügyelet nem biztosított a hosszabb iskolai szünetekben	Civil szervezetek, önkormányzat által szervezett nyári táborok biztosítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

A Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,

A Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,

A Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetése sem egyszerű feladat, különösen olyan településen ahol nincs bölcsőde, családi napközi, óvoda

A gyermekek napközbeni felügyeletét biztosíthatjuk bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában. Sajnos Bodmér nem rendelkezik a 0-7 éves kor közötti gyermekek elhelyezésének lehetőségével.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	96	81			5	3
2013	98	79			7	4
2014	96	77			5	1
2015	98	76			5	1
2016	98	73			4	1

A táblázat adataiból az látszik, hogy a nőket nem érinti nagyobb arányban a munkanélküliség.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Kedvező jelenség napjainkban, hogy egyre több foglalkoztatást segítő és képzési programra nyílik lehetőség, aminek a célcsoportja általában a pályakezdő, szakmával nem rendelkező fiatalok, vagy az aktív korú ellátásban részesülők. Jelenleg is lehetőség van területi Munkaügyi Központunknál képzésre jelentkezés, nők és férfiak számára is találunk elérhető szakmát.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A képzések fontosságát azonban nemcsak ezért kell hangsúlyoznunk. Az alacsony iskolai végzettségű nők szempontjából is nagy szükség van erre, hogy több lehetőségük legyen a munkaerő-piacon.

A nők helyzete igen nehéz az esélykülönbségek csökkentése érdekében. Az alacsony iskolázottság, a szemléletmód váltásbeli hiány akadálya annak, hogy a nők nehezebben találjanak és kapjanak munkát, mint a férfiak. Kevés a nőknek való munkalehetőség a településen, az is főleg a mezőgazdaságban.

A vállalkozói képesség, a hosszú távon való gondolkodás pedig idegen, különösen a vidéki kistelepüléseken. Nincsenek meg azok a képességek, melyek alapvetően kiegészítik a kilátástalannak tűnő helyzetekből a nőket

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci helyzetének hátrányos helyzetét nem könnyű megvizsgálnunk. Ha viszont az álláshirdetéseket böngésszük, megfigyelhető, hogy a munkakör betöltéséhez milyen gyakran nevezik meg a férfi munkaerő előnyét. Sok esetben előfordul a bérkülönbség ugyanazért a munkáért, a nemek megkülönböztetésével, ami egyáltalán nem méltányolható. A nők helyzete igen nehéz az esélykülönbségek csökkentése érdekében. Az alacsony iskolázottság, a szemléletmód váltásbeli hiány akadálya annak, hogy a nők nehezebben találjanak és kapjanak munkát, mint a férfiak. A magasabb iskolai végzettséggel kvalifikáltabbak már városokban kapnak munkát.

Kevés a nőknek való munkalehetőség a településen. A családi vállalkozások beindítása a gyümölcsfeldolgozás a helyi kézműves termékek vására nagy lehetőséget rejt magába, különösen a nők tekintetében.

A családos munkavállalók számára megjelenő kedvezmények maximális biztosítása az önkormányzat intézményeiben, a pénzügyi lehetőségek függvényében.

Biztosítani kellene minden olyan lehetőséget, ami elősegíti az esélyegyenlőségi terület értelmezését és segíti az ez irányú tudatformálást.

Az önkormányzat intézményeiben a vezetők az álláshirdetések megfogalmazásakor és a munkavállalók kiválasztásánál kor, nem, nemzetiség, családi és egészségügyi állapot szempontjából ne tegyenek különbséget.

A közigazgatásban már nem találkozhatunk ilyen hátrányos megkülönböztetéssel, hiszen ugyanazon munkáért egyenlő bérezés jár a besorolás szerint.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, így e ponton belül szükséges a hozzáférés feltételeinek vizsgálata.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Mivel Bodmér községen nem érhetőek el a gyermekek napközbeni felügyeletét nyújtó szolgáltatások a kisgyermeket nevelő szülők körében különös szervezést igényel a gyermek felügyeletének megoldása.

A szolgáltatások hiányossága megnehezíti a kisgyermekesek munkavállalását. Egyre kevésbé jellemző az is, hogy a nagyszülők tudják biztosítani a felügyeletet, hiszen sok esetben nem érték el az öregségi nyugdíjkorhatárt és szerencsés esetben még aktív munkavállalók.

A nők munkaerő-piaci esélyeit és az ideális családtervezést is pozitívan befolyásolja, ha a gyermekek napközbeni ellátása biztosított a településen. Bodmér község a jövőben sem tervezhet a napközbeni

gyermekfelügyelet biztosítására intézményes megoldást, mert a településen élő gyermeklétszám tartósan nem fogja ezt lehetővé.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezésben a védőnői szolgálat nyújt segítséget a családoknak, mégpedig olyan formában, hogy már a családtervezést megelőzően ad tájékoztatást a helyes életmódról és a táplálkozási szokások esetleges megváltoztatásáról. A várandós időszakban már tanfolyamokra, tanácsadásra és beszélgetésekre van mód, ami történhet a védőnővel kettesben, de csoportban is. Különösen nagy figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű családokra, hogy elérhetőek legyenek számukra a szolgáltatások és ismerjék meg az igénybe vehető támogatásokat.

A gyermekek családi életre nevelésére egyre nagyobb hangsúlyt kell fektetni, hogy a gyermekek már ebben a korban ismerjék meg a családi egység kialakításának fontosságát, a család társadalomban való szerepének fontosságát. A védőnők az iskolalátogatások alkalmával a tanácsadások alkalmával erről is beszélnek a tanulókkal. Az osztályfőnököknek szintén van ilyen szerepük az osztályfőnöki órák alkalmával.

A családtervezés-és gondozás komplex tevékenységére van tehát szükség, akár több szakember összefogásával.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	1	7	7
2013	1	10	10
2014	1	7	7
2015	1	5	5
2016	1	4	4
2017	1	4	4

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

A család- és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakra nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak (testi sértés, zaklatás, távoltartás).

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párcapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak.

A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától. A rendőrségi riasztások és bírósági eljárások számszerű adatainak összegyűjtése mellett érdemes megnézni, hogy működik-e olyan szervezet, ahová a bántalmazott nők fordulhatnak. (Ha működik ilyen a településen, az onnan kért számszerű adatokat össze kell vetni a rendőrségi feljelentések számával.) Ha az eredmények azt mutatják, hogy az erőszak megjelenik a településen, akkor javaslatokat kell tenni a nők tájékoztatásának, illetve a társadalmi érzékenyítés lehetséges formáira (pl. felvilágosító programok már az iskolában, a terhesgondozáson; plakátokkal), de a megelőzésre tekintettel abban az esetben is szükséges hangsúlyt helyezni a tájékoztatásra, felvilágosító programokra, ha a nők elleni erőszakra vonatkozóan nem jelenik meg adat.

A Bodméren élő 0-3 éves gyerekek 100%-ban kapnak védőnői ellátást. Az anya és gyermekgondozás területe 100% lefedett.

A nőket érintő erőszakra nem sok esetben hallunk, mert sokan nem mernek, vagy nem akarnak beszélni erről a helyzetről. Nők többsége gondolkodik úgy, hogy a velük szemben fellépő támadó magatartás természetes, és tűrik ezt az állapotot egy ideig a családi béke megóvása érdekében.

Akkor szokott fény derülni az erőszakra, ha a bántalmazás olyan mértékű, amit már a nő nem visel el, vagy ha a gyermekekre is kiterjed ez a magatartás. Más esetben, ha a környezet jelzi a szakember részére az agresszív fellépést, illetve bántalmazást.

Amennyiben a probléma esetén a megoldás családgondozással, hatósági eljárással nem oldódik meg, és nincs a környezetben olyan személy, aki be tudná fogadni az anyát a gyermekeivel, anyaotthoni elhelyezésre van lehetőség. A településen anyaotthon nem működik, de elérhető távolságban tudjuk biztosítani az anya és gyermekei elhelyezését.

Fontosnak tartjuk, hogy a nők tisztában legyenek azzal, hogy megoldást tudunk biztosítani számukra, krízishelyzetben sem maradnak magukra. Családi erőszakra szóló rendőrségi feljelentésről a beszámolóban nem érkezett jelentés.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A családok átmeneti elhelyezését a Gyermekjóléti Szolgálat segíti. A szolgálat rendelkezik a körzetben megtalálható otthonok elérhetőségével, és ismerik a bekerülés feltételeit.

Azért is fontos az intézmények szerepe, mert megelőzi a gyermek családból való kiemelését. A családgondozó évente néhány alkalommal keres otthont család számára.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselő. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja	
	Férfi	Nő
2015.	3	2

2016.	3	2
2017.	3	2
2018.	3	2
2019.	4	1

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyzetét vizsgálva megfigyelhető, hogy a munkaerő-piacon igen hátrányos helyzetűek a roma nők, a gyermeküket egyedül nevelők és az 50 év feletti nők. Ha ennek okait vizsgáljuk, elmondhatjuk, hogy még ma is élnek negatív sztereotípiák a nőkkel kapcsolatosan. Még ma is számos ember gondolja úgy, hogy a nőknek a háztartási munka elvégzése a feladata, és a férfi dolga, hogy eltartsa a családot. Másrészt meg kell jegyeznünk azt is, hogy ma már egy jövedelemmel rendelkező a családban nem, vagy csak nagyon nehezen tudja eltartani a családját. Másrészt meg kell jegyeznünk azt is, hogy ma már egy jövedelemmel rendelkező a családban nem, vagy csak nagyon nehezen tudja eltartani a családját, tehát a jobb életszínvonal biztosítása érdekében a nő jövedelmére is szükség van.

A gyerekes anyák képességei kibontakoztatásában nagy jelentősége van a GYES alatt elvégezhető tanfolyamoknak, közös problémával küzdők csoportok, vagy családi programok megrendezésének.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
GYES lejárata után nehéz az anyák elhelyezkedése.	Az anyák képzésen való részvételének segítése, tanfolyamok szervezése
A településen a 0-7 éves korosztály számára nincs gyermekek napközbeni ellátását végző szolgáltatás továbbá a tankötelezettség teljesítésére lehetőséget adó közművelődési intézmény sem érhető el helyben.	A szülők részére tájékoztatást kell nyújtani a gyermekek fejlődését szolgáló optimális megoldás megkeresésében, tanórán kívüli, illetve szünidei időszakban keresni kell a lehetőséget a strukturált helyi időtöltés alternatívára
A gyermekét egyedül nevelő családok esetében gyakran magas a szegénység kockázata	Az egyedül nevelő anyák részére a szociális ellátások és támogatásokhoz való hozzáféréseinek segítése
Gyermekes családok eladósodása	Helyi civilekkel való együttműködés, Helyi börze megtartása, szervezése Baba-mama klub megszervezése, probléma megoldó beszélgetések szervezése Önellátás képességének növelése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói

nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	30	39	69
2013	29	40	69
2014	32	39	71
2015	30	39	69
2016	31	41	72

A nyugdíjasok száma stagnál az elmúlt években. Az adatok az idősödési folyamatokra jellemző feminizáció jelenségét is mutatják. A nyugdíjasok között a férfiak és a nők aránya nem egyenlő, a nők többségben vannak és a különbség ollója tovább nyílik.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az Ft. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresési segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresési segély feltételeit a Ft. 30. §-a rögzíti. Erről ld. még a 3. 3. pontot.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A 2013-as évig jellemző volt a nyugdíjasok munkavállalása, a nyugdíj folyósítása mellett így plusz jövedelemre tehettek szert. A törvényváltozás értelmében viszont a 2013-as évben döntést kellett hozni arról, hogy a nyugdíjat vagy a munkabért kívánják az idősek igénybe venni.

Amennyiben az 55 év felettieket is vizsgáljuk és a foglalkoztatottsági mutatóit feltérképezzük, akkor a tapasztalatok alapján elmondhatjuk, hogy ha ebben az időszakban veszi el az állását, akkor már nagyon nehezen sikerül más munkahelyet találnia. Ha az eredmények azt mutatják, a még aktív korú idősek között alacsony a foglalkoztatottság, akkor fel kell tárni ennek okait, és megoldási javaslatokat kell tenni a foglalkoztatottság előmozdítására.

Meg kell teremteni a feltételeit az élethosszig tartó tanulásnak, az önszervezés és öngondoskodás változatos lehetőségeinek és az önkéntesség szélesebb körű kiépítésének is.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Bodmérön nagy megbecsülés övezi a nyugdíjasokat, és fontos célunknak tartjuk, hogy az ő életüket megkönnyítő intézkedésekkel, lehetőségekkel és programokkal segítsük az életüket. Betegségük esetén is támogatjuk őket a gyógyszerekhez való hozzájutásban, mégpedig úgy, hogy a normatív és alanyi közgyógyellátásra nem jogosult személyek esetén a jegyző méltányossági közgyógyellátást állapíthat meg.

Minden eset egyedi elbírálásban részesül, és különös figyelmet fordítunk arra, hogy a beteg embereket segítsük a gyógyszerek megvásárlásában. Az önkormányzat által több idős lakónk részesül házi segítségnyújtásban.

Az informatikai alapismeretek elsajátítására, egyre több nyugdíjas fordít időt, az internetet is egyre többen használják közösségi célokra is. A nyugdíjasklub működése is lendületet hoz településünk életébe, rendezvényeink állandó szereplői, akiket nagy megbecsülés övez nálunk.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Bodmérön korábban nem volt kimutatható az idősödő munkavállalók hátránya a fiatalabb életkorú munkavállalókkal szemben. Az elmúlt években azonban megjelentek az álláskeresők között az 50 év feletti generációk képviselői.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	8	2	21%	3		0%
2013	11	3	29%	3		0%
2014	6	3	42%	2		0%
2015	6	4	61%	2		0%
2016	5	3	53%	3		0%

Az idősödő munkavállalókkal szemben megvalósuló diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz, ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Ennek alapján, ha a helyi, vagy területileg illetékes munkaügyi központtól arról kérünk adatokat, hogy hány fő regisztrált munkanélküli van az adott településen és ezek közül hányan 55 év felettek, illetve a tartós munkanélküliek között mekkora az 55 év felettek aránya, és az adatok alapján az arányok az idősebb korosztály felé tolnak el, akkor állíthatjuk, hogy őket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

Az alapszolgáltatásokról és szakosított ellátási formákról – köztük az idősek érdekében szervezett szolgáltatásokról a 3.6. pontnál már esett szó.

Bodméron az itt élő idősek számára a szociális alapellátáshoz tartozó szolgáltatásokat az önkormányzat az előírásoknak megfelelően biztosítja.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A településen háziorvosi szolgálat nem működik, szakrendelés igénybevételére is el kell utazni a településről az illetékes kórházba. A házi segítségnyújtás a településen elérhető.

A közösségi közlekedéshez való hozzáférés biztosított számukra, autóbuszjáratok szinte óránként indulnak a fővárosba, vagy Székesfehérvárra.

Időseink alapvető szükségletén felül gondoskodnunk kell biztonságukról, amit tájékoztatással kell segítenünk, és olyan fórumokat szerveznünk, amelyet a közbiztonsággal foglalkozó szakemberek vezethetnek le.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
		Fő	%
2012	43		0,00%
2013	46		0,00%
2014	45		0,00%
2015	42		0,00%
2016	40		0,00%

A nappali ellátás szociális alapszolgáltatás, amely lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. A következőkben felsorolt személyek részére: a) tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek, b) tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek, c) harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek. Igény szerint lehetőség van a napközbeni étkezésre is.

Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A települési önkormányzat, 2007. január 1-jétől a jegyző időskorúak járadékában részesíti azt

- a 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át,
- az egyedülálló, 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-át,
- az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2014	0
2015	0
2016	0
2017	0
2018	0

Bodméron az elmúlt időszakban nem vették igénybe az Időskorúak járadéka támogatásformát.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Településünkön aktív nyugdíjasklub működik, melyet dalok éneklésével, tánccal és beszélgetésekkel színesítenek. Rendezvényeinek pedig a település lakói számára is bemutatják előadásukat, amely az emberek számára mindig nagy öröm, hiszen a család nagymamája is részt vesznek az előadáson. A nyugdíjasklubon való részvétel mindenki számára elérhető, várnak és hívnak mindenkit a rendezvényükre.

c) idősek informatikai jártassága

A település időseinek zömére nem jellemző az informatikai jártasság, de vannak, akik szeretnék megismerni az internet világát.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősebb, de még tetterre kész nyugdíjasok egyaránt aktívak a civil, állami vagy egyházi eseményeken egyaránt. A még idősebbek már koruk és egészségi állapotuk miatt nehezebben mozdulnak ki otthonról. A településünk lakossága számára elérhetőek a szervezett programok. Ezeket kortól függetlenül vehet mindenki részt, a legfiatalabbtól a legidősebbekig. Mindenki számára igyekszünk a rendezvényeken megfelelő programot elérhetővé tenni.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az 50 év feletti idősedő munkavállalók száma és aránya emelkedett az álláskeresők között. A munkaerőpiacon az 50 év felettekkel szemben érvényesülő hátrányos megkülönböztetés miatt ez a korosztály fokozott segítségre szorul az álláskeresésben	Munkaügyi Központtal való kapcsolat további erősítése, a képzéseken való részvétel lehetőségének biztosítása az 50 év feletti álláskeresőknél.
A felügyeletre szoruló idősek elhelyezése hosszú időbe telik.	A nyugdíjas otthonokkal való szorosabb kapcsolat kialakítása, a segítség nélkül élő nyugdíjas elhelyezésének gyorsabbá tétele
Egyedül élő idős emberek segítése	Feltérképezés és célzott segítségnyújtás az alapellátást nyújtó szolgálat való szoros együttműködés a rászoruló egyedül élő idősök anyagi és mentális segítése
Az idős korcsoport egy része nem vesz részt a közösségi életben az elmagányosodás megnehezíti az önálló életvezetéséhez szükséges kompetenciák megtartását továbbá az információhiány csökkenti a szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.	A településen élő 65 év feletti emberek körében az idős kortárs közösséghez tartozás lehetőségét a következő két évben az önkormányzat a rendelkezésére álló eszközökkel támogatni fogja és kommunikációs eszközök igénybe vételével népszerűsíteni fogja.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2012			0
2013	5	6	11
2014	5	7	12
2015	3	7	10
2016	4	7	11
2017	3	6	9

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Fogyatékkal élő lakótársaink foglalkoztatására a településen nincs mód, de nem a hátrányos megkülönböztetés miatt, hanem mert szervezett-munkahelyi foglalkoztatásra létszám sem tevődne össze. A fogyatékkal élők saját lakókörnyezetükben élnek. A településen nincs nappali ellátás, lakóotthon, gondozóház. Erre jelenleg nincs is igény, az érintettek ellátása családon, környezeten, illetve a szociális alapszolgáltatás keretén belül megoldott.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem releváns a településen.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Kulturális programokon való részvétel, és a településen szervezett egyéb közösségi szolgáltatáshoz való hozzáférés ugyanúgy biztosított fogyatékkal élők számára is.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Ellátási formák:

- Fogyatékossgai támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékossgai támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli

juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járjon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

- Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.
- Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult
- Parkolási igazolvány

Ezeket az ellátásokat nem az önkormányzat, hanem más állami szerv állapítja meg és nyújtja a településen élő fogyatékkal élő emberek számára. Az ellátásokhoz kapcsolódó adatszolgáltatás egyelőre nincs megoldva az állami adatgazdák között. Az önkormányzat önálló fogyatékosági jogcímen nem állapít meg támogatást fogyatékkal élők számára. A más jogcímen megállapításra kerülő támogatások esetében pedig a jogszabályok nem írják elő a fogyatékosokra vonatkozó adatgyűjtés, ezért az önkormányzat nem tudja elkülöníteni melyik támogatását igénylik fogyatékosággal élő személyek.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Az önkormányzat tulajdonában lévő hivatalok, intézmények, egészségügyi és kulturális létesítmények akadálymentesítettek. A fogyatékos személy számára a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatása biztosított. Parkolás nem okoz gondot, a mozgáskorlátozottak részére kijelölt parkolóhelyek kialakítása megtörtént. Ami gondot okoz, hogy a település útjai és a gyalogos közlekedést szolgáló járdái nem alkalmasak kerekesszékekkel való közlekedésre a szegélyek nincsenek akadálymentesen kialakítva.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Önkormányzat fontos feladata figyelembe venni, hogy a közszolgáltatás tényleges igénybevételéhez nem elég az épületbe bejutni, azt be is kell tudni járni - legalább a közszolgáltatás igénybevételéhez szükséges mértékben -, valamint veszély esetén biztonsággal el kell tudni hagyni.

Bodmér önkormányzata több épülettel rendelkezik tulajdonosként. Az épületekben 100%-ban nincs megoldva a komplex akadálymentesítés.

Településünkön a közszolgáltatást nyújtó intézmények komplex akadálymentesítése folyamatosan tervezetten napirenden van. Az önkormányzat tulajdonában álló épületek és közterületek, járdák felújítása során gondoskodni kívánunk az akadálymentesítettség biztosításáról. Ma ennek biztosítása jogszabályban előírt kötelezettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A szolgáltatásokhoz való hozzáférést településünk mindenki számára elérhetővé kívánja tenni, a fogyatékosok részére pedig megkönnyíteni. Honlapunkon megtalálhatók a legfontosabb információk, tájékoztatók és programok a település lakói részére. Ennek egyszerű használata megkönnyíti a fogyatékosok életét is, hiszen időben értesülhetnek a közösséget érintő intézkedésekről és rendezvényekről.

Ezek a tevékenység a jövőben is szükségesek az esélyegyenlőség minél hatékonyabb kialakításához.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A munkahelyek akadálymentesítettségének biztosítása jelenleg nem megoldott, de a jövőben keresni fogjuk a pályázati lehetőségeket, hogy a fogyatékos emberek életét megkönnyítsük, és hogy a jogszabályi előírásoknak meg tudjunk felelni.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Mivel a pénzbeli erőforrások nem állnak rendelkezésre ahhoz, hogy ezt megvalósítsuk, más formában kell a szükséges erőforrásokat biztosítani. A pályázatok mellett helyi vállalkozók felajánlásai segíthetnének, akik munkájukkal tehetnék könnyebbé az akadálymentesítést.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Nincsenek helyi szolgáltatások fogyatékos személyek részére.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nem jellemző.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Hiányos, nem megfelelő, nem az igények szerint rangsorolt az akadálymentesítettség	Az akadálymentesítés állapotának pontos felmérése és helyi tervezése szükséges, a pénzforrások felkutatása, megfelelő szakértők, tanácsadók bevonása a tervezésbe.
A 227 lelkes településen az állandó lakosok között a - az adatok alapján – jelenleg nincs a fogyatékos jogszabályi meghatározásnak megfelelő személy, ezért ezen a jogcímen támogatás nincs megállapítva. A közterületek, a középületek és a közösségi közlekedés akadálymentessége ennek ellenére fontos feladat, hiszen rokonlátogatás és egyéb célból érkehetnek a településre fogyatékkal élő személyek.	Közterületek közösségi célú szabadtéri terek akadálymentesítése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A településen mozgókönyvtár található, más közművelődési feladatok ellátó intézmény nincs. Vannak helyi civil kezdeményezéseknek, amelyek célja az idősek támogatása. Az idősödés pozitív felfogásának érvényre juttatásához az időskorúak tudását, bölcsességét és készségeit is szükséges beépíteni a szolgáltató rendszerek működtetésébe, valamint el kell ismerni hozzájárulásaikat a közjóhoz, például a háztartások, szomszédságok közötti segítő kapcsolatok méltánylása révén. Az önkormányzat a saját eszközeivel törekszik ennek megvalósítására.

Az önkéntes tevékenység további fejlesztésével elő kell mozdítani a lakóközösségi alapú önkéntes mozgalmakat, a fiatal és idősebb korú személyek együttműködését egymás segítésében. Az önkéntesség erősíti a generációk közötti kapcsolatokat, a tudásuk és tapasztalatok átadását, az értékek és az alkotó problémamegoldó készségek továbbörökítését.

A civil szerveződések legfőbb célja, segíteni az itt élő emberek mindennapi nyugodt életét. A nyugdíjas klub tagjai is nagyon aktív kulturális életet élnek, vidámabbá, élménygazdagabbá téve mindennapjaikat. Bodmérön az önkéntes közösségi munkát vállaló emberek aktív tevékenységet folytatnak

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzat jó kapcsolatot ápol az egyházi szervezetekkel, azok képviselőivel, bevonva őket a társadalmi élet eseményeibe. Az általuk szervezett programok színesítik a település kulturális életét.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Az önkormányzat jó kapcsolatot ápol a térségi közösségekkel, társulásokkal.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen nemzetiségi kisebbségi csoportok nem élnek, ezért nemzetiségi önkormányzat sincs, továbbá más nemzetiségi önszerveződések sem alakultak ki.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Nyugdíjas klub az időseket karolja fel, biztosítja számukra a közösségi tevékenységeket. Az Önkormányzat szervezi az Idősek napját, Gyermeknapot.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A vállalkozók szerepe a közéletben gyengül a gazdasági válság miatt, de még mindig vannak többen, akik valamilyen módon segítik a helyi rendezvényeket, ezzel együtt támogatva az esélyegyenlőségi csoportokat.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A Helyi Esélyegyenlőségi Program tervezetét A Helyi Esélyegyenlőségi Program tervezetét Bodmér Község Önkormányzat Képviselő-testülete, a Polgármesteri Hivatal dolgozói, egyházak, civil szervezetek, a település lakossága előzetes véleményezés, esetleges módosító javaslatok megtétele céljából tanulmányozhatja.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program a Polgármesteri Hivatalban bárki számára elérhető. Bodmér Község Önkormányzat Képviselő-testülete, a Polgármesteri Hivatal dolgozói, az állami és önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, a település lakossága előzetes véleményezés, esetleges módosító javaslatok megtétele céljából tanulmányozhatja. A Helyi Esélyegyenlőségi Program a Polgármesteri Hivatalban bárki számára elérhető.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Bodmér Község Önkormányzat Képviselő-testülete a lakosság meghívása mellett, nyilvános képviselő-testületi ülésen tárgyalja és fogadja el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma jelentősen emelkedett az elmúlt években	Fontos lenne a támogatás hatékonyságának ellenőrzése és az érintett háztartások eladósodása elleni védekezés közösségi támogatása.
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A 180 napnál hosszabb ideje tartósan álláskeresők között a nők aránya növekszik, ami a családi szerep és a munkaerő-piaci szerep összeegyeztethetőségének nehézségére utal	gyermek napközbeni ellátását szolgáló intézményrendszer hiányát kompenzáló lehetőségeket kell keresni,
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	alacsony iskolázottság illetve a versenyképtelen, munkaerő-piaci keresletnek nem megfelelő szakképzettség növeli az álláskeresési időt és a tartós munkanélküliség fennmaradásának veszélyével jár	integrált oktatás, pályázatok, felzárkóztató programok, felnőttképzési programok
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szociális szolgáltatások nyújtása formájának felülvizsgálatát szükségserűnek érezzük;	meglévő humán erőforrásra alapozó felülvizsgálat
Gyermekek	A családokban az anyagi terhek és az ezek következtében kialakuló problémák miatt a veszélyeztetettség egyre jellemzőbb.	A családok részére szabadidős programok szervezése, játszóházak kialakítása, ahol a család együtt töltheti a szabadidejét.
Gyermekek	Rendkívüli gyermekvédelmi támogatást igénylők száma jelentősen emelkedett az elmúlt időszakban, ami arra utal, hogy a gyermekes családok egyre gyakrabban kerülnek időszakosan vagy alkalmasszerűen fizetéképtelen helyzetbe.	Meg kell vizsgálni a helyi szociális rendeletben biztosított ellátások szintjét hatásosságát és hatékonyságát és a fejlesztési lehetőségeket alternatívákat.
Gyermekek	A 0-3 éves gyermekek korai fejlesztése nem megoldott a településen.	A korai fejlesztés helyben történő megoldása lehetőségeinek felkutatása, ebben a témában összefogás a környező településekkel, az erre vonatkozó tényleges igény felmérése.
Gyermekek	Gyermekfelügyelet nem biztosított a hosszabb iskolai szünetekben	Civil szervezetek, önkormányzat által szervezett nyári táborok biztosítása

Nők	GYES lejárata után nehéz az anyák elhelyezkedése.	Az anyák képzésen való részvételének segítése, tanfolyamok szervezése
Nők	A településen a 0-7 éves korosztály számára nincs gyermekek napközbeni ellátását végző szolgáltatás továbbá a tankötelezettség teljesítésére lehetőséget adó közművelődési intézmény sem érhető el helyben.	A szülők részére tájékoztatást kell nyújtani a gyermekek fejlődését szolgáló optimális megoldás megkeresésében, tanórán kívüli, illetve szünidei időszakban keresni kell a lehetőséget a strukturált helyi időtöltés alternatívára
Nők	A gyermekét egyedül nevelő családok esetében gyakran magas a szegénység kockázata	Az egyedül nevelő anyák részére a szociális ellátások és támogatásokhoz való hozzáféréseinek segítése
Nők	Gyermekek családot eladósodása	Helyi civilekkel való együttműködés, Helyi börze megtartása, szervezése Baba-mama klub megszervezése, probléma megoldó beszélgetések szervezése Önellátás képességének növelése
Idősek	Az 50 év feletti idősödő munkavállalók száma és aránya emelkedett az álláskeresők között. A munkaerőpiacon az 50 év felettekkel szemben érvényesülő hátrányos megkülönböztetés miatt ez a korosztály fokozott segítségre szorul az álláskeresésben	Munkaügyi Központtal való kapcsolat további erősítése, a képzéseken való részvétel lehetőségének biztosítása az 50 év feletti álláskeresőknek.
Idősek	A felügyeletre szoruló idősek elhelyezése hosszú időbe telik.	A nyugdíjas otthonokkal való szorosabb kapcsolat kialakítása, a segítség nélkül élő nyugdíjas elhelyezésének gyorsabb tétele
Idősek	Egyedül élő idős emberek segítése	Feltérképezés és célzott segítségnyújtás az alapellátást nyújtó szolgálat való szoros együttműködés a rászoruló egyedül élő idősek anyagi és mentális segítése
Idősek	Az idős korcsoport egy része nem vesz részt a közösségi életben az elmagányosodás megnehezíti az önálló életvezetéséhez szükséges kompetenciák megtartását továbbá az információhiány csökkenti a szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.	A településen élő 65 év feletti emberek körében az idős kortárs közösséghez tartozás lehetőségét a következő két évben az önkormányzat a rendelkezésére álló eszközökkel támogatni fogja és kommunikációs eszközök igénybe vételével népszerűsíteni fogja.
Fogyatékkal élők	Hiányos, nem megfelelő, nem az igények szerint rangsorolt az akadálymentesítettség	Az akadálymentesítés állapotának pontos felmérése és helyi tervezése szükséges, a pénzforrások felkutatása, megfelelő szakértők, tanácsadók bevonása a tervezésbe.
Fogyatékkal élők	A 242 lelkes településen az állandó lakosok között a - az adatok alapján – jelenleg nincs a fogyatékosok jogszabályi meghatározásnak megfelelő személy, ezen a jogcímen támogatás nincs megállapítva. A közterületek, a középületek és a közösségi közlekedés akadálymentessége ennek ellenére fontos feladat, hiszen rokonlátogatás és egyéb célból érkehetnek a településre fogyatékkal élő személyek.	Közterületek közösségi célú szabadterei terek akadálymentesítése.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetés eiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Tartós munkanélküliség csökkentése	Szegénység oka és következménye az évek óta tartó munkanélküliség	Álláskeresők munka világába való visszavezetése	költségvetési rendelet, helyi rendeletek	Munkaügyi Központtal való kapcsolattartás, állásajánlatok bekérése, vállalkozókhoz irányítás, közfoglalkoztatásba bevonás, átképzés	polgármester, humán terület szakemberei	2024.november	munkanélküliek száma és aránya, át- és továbbképzett emberek száma, Helyi vállalkozók, munkaügyi Központ megállapodások létrejötte	személyi és tárgyi feltételek megteremtése	5 év plusz hosszú távú fenntarthatóság
2	Közfoglalkoztatási munkaprogram hatékonnyabbá tétele	Szegénység, alacsony iskolai végzettségű álláskeresők elhelyezkedési nehézségei, 50 év feletti aktív korú segélyezettek elhelyezkedési nehézségei	társadalmi beilleszkedés, közmunkához jutás	helyi rendeletek, költségvetési rendelet	munkába történő beintegrálás, adatgyűjtés, kapcsolatfelvétel, együttműködés	Polgármester	2020.10.01. adatgyűjtés, kapcsolatfelvétel 2020.12.31. szükségletfelmérés, lakossági fórum, 2021.03.31. közmunkaprogram készítése	közmunkához jutottak száma,	helyszín, informatikai eszközök, meglévő humán erőforrás, közmunkaprogramhoz nyújtott állami támogatás	5 év plusz hosszú távú fenntarthatóság
3	Ellátásból kiesett álláskeresők képzése	FHT-ből kiesettek magas száma	Ne legyen egy évig ellátatlan az ellátásból kieső aktív korú	helyi rendeletek, éves költségvetési	toborzás, igényfelmérés, tréning	polgármester,	2020. 06.30. igényfelmérés, 2020.09.30. toborzás,	bevont száma, munkát találó emberek száma	helyszín, informatikai eszközök, meglévő humán	2 év,

			ember	rendelet			jelentkezés, 2020.12.31. képzés, tréning		erőforrás	
4.	Adományozás, ruhagyűjtés	egyedülálló idősek és gyermekes családok anyagi szüksége	önálló életvezetés megerősítése, szükséglet- kielégítés könnyítése,	gyermekvédelmi beszámoló,	együttműködés hely keresése	védőnő, családsegítő	2020.12.31.	adományban részeseülők száma	meglévő humán erőforrás, helyi infrastruktúra	évente

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Gyermekvédelmi jelzőrendszer megújítása	Jogsabályi változások, hatáskörök átcsoportosítása , új szereplők	együttműködés fejlesztése, prevenció hatékonyságának növelése	gyermekvédelmi beszámoló,	kapcsolatfelvétel, adatgyűjtés, együttműködések megújítása	jegyző	rövid: 2020.04.01. kapcsolatfelvétel 2020.06.30. együttműködés megújítása	információs lap, új megállapodások	kommunikációs, saját humán erőforrás,	5 év
2	Szünidei programok szervezése a bodméri gyermekes részére	Bodméron nincs sem óvoda sem iskola évközben a gyermekek más településre járnak, ezért szünidőben szervezett programokkal célszerű erősíteni a lakóhelyhez kötődést.	Felnövekvő generációban erősíteni a település iránti elkötelezettségét és a generációk között együttműködés, szolidaritás fontosságát.	helyi rendeletek, éves költségvetési rendelet	Gyermekes családok tájékoztatása, toborzás, korcsoportok szervezése,	polgármester	2020.06.30. gyermekes családok tájékoztatása 2020.09.30. toborzás, infrastruktúra felmérése,	programba bevont gyermekes, korcsoportok száma	meglévő humán erőforrás, honlap, Önkormányzat infrastruktúrája humán erőforrása	5 év
3.	Nyári napközis tematikus tábor hátrányos helyzetű gyermekeknek	Nyári hónapokban a napközbeni gyermekfelügyelet megoldása nagy nehézséget jelent a gyermekes családoknak, a piaci alapon szervezett táborok	Rászoruló gyerekek igényfelmérése, kiválasztása	helyi rendeletek, éves költségvetési rendelet	tábor meghirdetése, m megszervezése	polgármester	2020.09.30.	programba bevont gyermekes, korcsoportok száma	meglévő humán erőforrás, önkormányzat infrastruktúrája	5 év

		költségeit nem tudják vállalni a szülők.								
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Baba-mama börze szervezése	gyermekes családok szegénysége	szükségletek kielégítése, kiszámíthatóság, tervezhetőség, kooperáció	gyermekvédelmi beszámoló	hely keresése, ahol rendszeresen összehozzuk a célcsoportot,	Polgármester Szociális alapellátásban dolgozó munkatársak	2020.06.30. előkészítés 2020.09.01.-től igény szerinti időközönként de legalább évente két alkalommal megszervezni,	évi 2 db rendezvény, résztvevők és az árusok száma,	humán erőforrás, kommunikációs, reklám, média, infrastruktúra, rezsiköltségek	hagyományteremtés, intézményi visszajelzés, árusok számának növelése
2	Együtműködés a MAGYAR ÉLELMISZER BANKKAL	A létminimum közelében élő gyermekes családok alacsony jövedelmük miatt ki vannak téve az éhezés veszélyének	Együtműködés a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel és az adományok célhoz juttatásával elkerülni az éhezést	helyi rendeletek, éves költségvetési rendelet	Az ellátottak körében szükséglet-felmérés készítése; regisztráció Tájékoztatást adni a támogatási lehetőségek igény-lésének módjairól; Megállapodás kötése	jegyző	2021. 02.01.	akcióba bevont háztartások száma,	önkormányzat saját infrastruktúrája a raktározáshoz, szállításhoz, elosztáshoz, önkormányzat saját humán erőforrása a szervezéshez lebonyolításhoz CSSK	2 év
3.	Jelzőrendszer működtetése	eltitkolt családon belüli erőszak	az érintett tudja, hova fordulhat segítségért	Gyermekvédelmi beszámolója	együtműködés	jegyző, szociális alapellátásban dolgozó munkatársak	2021.03.31.	esetek száma	meglévő humán erőforrás	2 plusz 5év
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Idősek világnapja megünneplése	kevés tematikus generációs program	idősek társadalmi megbecsülésének erősítése	helyi rendeletek, éves költségvetési rendelet	program megszervezése	polgármester	2020-tól minden év október első hete	résztvevők száma	támogató, anyagköltség, helyszín, Műv Ház, Sport csarnok,	évente lehet hagyományteremtő hosszú táv
2	Idős kortárs közösséghez	kevesen vesznek részt a nyugdíjas	idősek társadalmi	helyi rendeletek, éves költségvetési	nyugdíjas klub részére	polgármester	2020.09.30. kapcsolatfelvéte	nyugdíjas klub tagjainak száma,	támogató, anyagköltség,	2 év plusz 5 év

	való tartozás	klub munkájában	megbecsülésének erősítése, idős kortárs közösség aktív klubéletet éljen, tematikus programkínálat erősítése az érintettek részvételével	rendelet	tagtoborzás, klub programjainak népszerűsítése a helyi nyilvánosságban, generációs programok generálása		I, motivációs anyagok eljuttatása, 2021.03.31. Nyugdíjas fórum csoportos konzultáció, igényfelmérés, 2021.09.30. programok	rendezvényeken résztvevők száma	helyszín	
3	Házi segítségnyújtás erősítése	Település öregedési indexe növekszik	Rászoruló idős emberek szociális segítése	helyi rendeletek, éves költségvetési rendelet	A 4 órát nem meghaladó gondozási szükségletű idős emberek önálló életvezetésének erősítése	polgármester	2020.09.30. szükségletfelmérés, tájékoztatás, 2020.12.01. feltételek mérlegelése, finanszírozás vizsgálata, fenntarthatóság	résztvevők száma	meglévő humán erőforrás, önkormányzat infrastruktúrája	5 év

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Középületek komplex akadálymentesítésének kialakítása a mozgáskorlátozottak (babakocsival közlekedő kisgyermekes nők) szempontjából pályázati támogatás igénybevétele	Az épületek egy részében a kerekesszékeseknek nincs rámpa kialakítva a bejutáshoz, illetve infokommunikációs akadálymentesítés és mindenhol hiányzik, azonban a településnek nincs megfelelő anyagi lehetősége ennek kialakítására	Az épületek mozgáskorlátozottak (babakocsival közlekedő kisgyermekes nők) által való látogathatósága, valamint infokommunikációs akadálymentesítése Pályázati lehetőség esetén döntéshozatala a Képviselő-	szociális terület beszámolója, helyi rendeletek, éves költségvetési rendelet	A szükséges engedélyek pontos megnevezése ahhoz, hogy a kerekesszékes (babakocsis) feljáró megépítésre kerülhessen, illetve infokommunikációs eszközök beszerzésének feltárása Pályázatfigyelés, pályázat esetén annak a Képviselő-testület elé	jegyző	2022.03.31.	akadálymentes középületek	pénzügyi és technikai forrás, meglévő humán erőforrás	5 év plusz hosszú távú fenntarthatóság
---	--	--	--	--	---	--------	-------------	---------------------------	---	--

			testületnél előterjesztés készítésével Pályázati lehetőség felhasználásával		tárása előterjesztés megírásával Pályázati támogatásból kerekesszékes (babakocsis) feljáró készítése infokommunikációs akadálymentesítés megvalósítása					
2	Adatgyűjtés	Nem megfelelő adatnyilvántartás a fogyatékkal élőkéről	Nyilvántartás létrehozása	helyi rendeletek, éves költségvetési rendelet	Adatgyűjtés, adattisztítás, rendszerezés, folyamatos karbantartás, frissítés	Esélyegyenlőségi referens	2021. 03. 31. – első adatbázis létrehozása 2021. 09. 30. – feltöltés, karbantartás, rendszerezés 2024. 09. 30. – karbantartás, frissítés	adatbázisok száma nyilvántartásban szereplők száma	humán technikai	5 év plusz hosszú távú fenntarthatóság

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

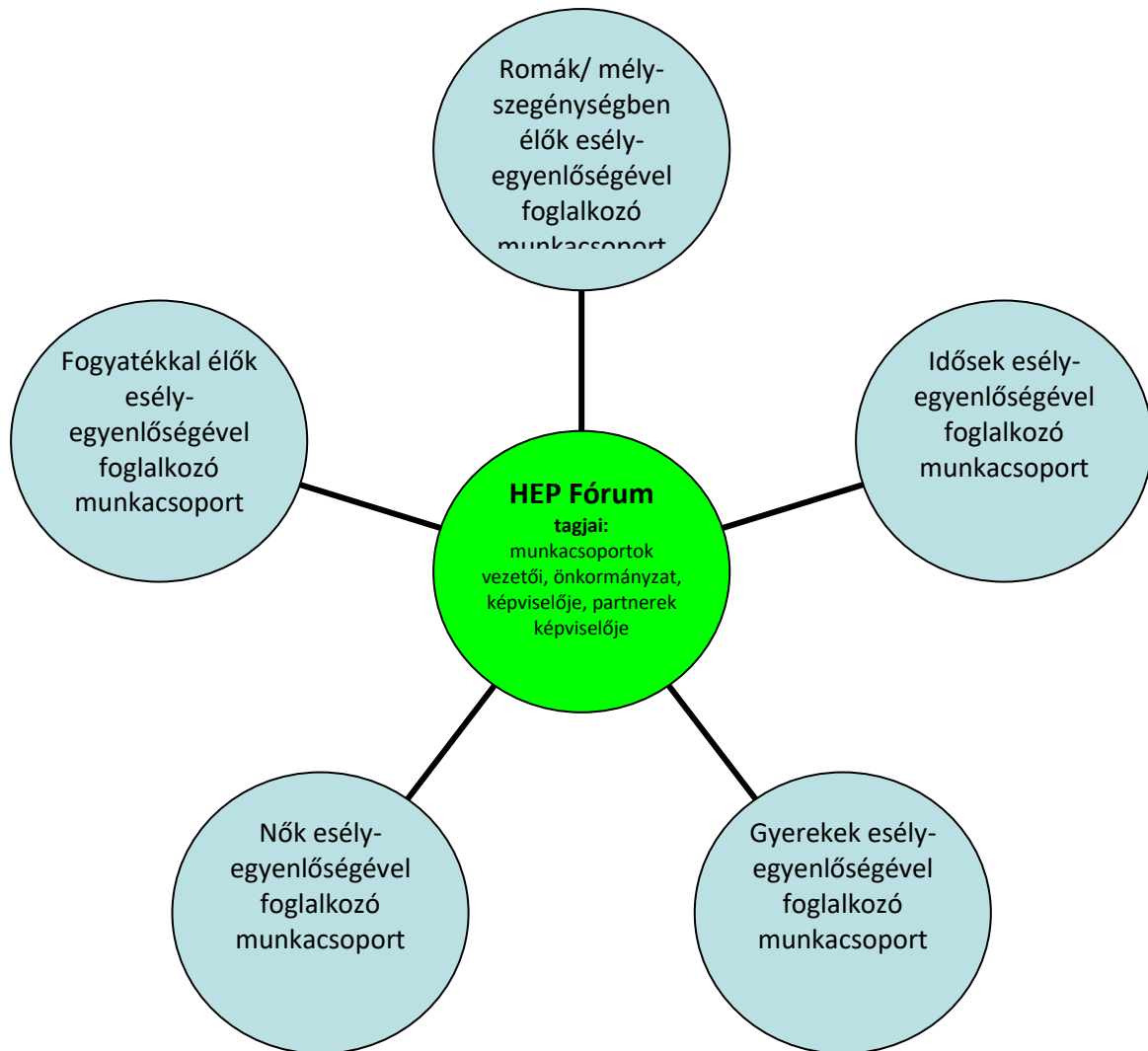
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a referens felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Bodmér község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Bodmér község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Bodmér, 2019. december 11.

polgármester

jegyző

Dátum

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék¹

NÉV ²	HEP részei ³										Aláírás ⁴
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

¹ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

² A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

³ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁴ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.